

FINANSMARKEDSFONDET

Sluttrappport

Sendes per e-post til prosjektets kontaktperson for rapportering. Forutsettes undertegnet av prosjektleder og prosjektansvarlig.

Prosjektnummer	349614
Prosjekttittel	Fremme av bærekraftige statlige gjeldsbyrder gjennom ansvarlig investering i statlige gjeldsinstrumenter: En vei mot økonomisk og sosial ansvarlighet
Prosjektleder	Thea Sofie Rusten Grastveit
Kontraktspartner	Debt Justice Norway (tidl. SLUG - Nettverk for rettferdig gjeldspolitikk)
Prosjektperiode	01.01.2024 - 31.12.2024

	Ja	Nei
Er resultatene i hovedsak i samsvar med hva som var angitt i prosjektbeskrivelsen?	X	
Har fremdriften i prosjektet vært som forutsatt i avtaledokumentet?	X	
Er det vesentlige avvik mht prosjektkostnader og/eller -finansiering?		X
Er det andre vesentlige avvik i forhold til hva som var forutsatt i avtaledokumentet?		X

Kommentarer:

Grunnet samspill med planer i et annet Noradfinansiert prosjekt ble fordeling av kostnader innad i prosjektet noe annerledes enn planlagt. Dette gjelder likevel kun intern omplassering av midler, og totalt fikk vi gjort mer og produsert mer innhold enn originalplan. Vi anser derfor dette som gunstig for prosjektet.

Det ble brukt mindre penger på offentlig arrangement, da noen kostnader ble dekket av andre budsjett og vi totalt fikk lokale billigere enn antatt. Arrangementet ble likevel i samme format som tenkt, og det etterlot et økonomisk handlingsrom til å produsere to filmer, heller enn én som planlagt. To videoer i sosiale medier gjorde at vi nådde flere mennesker med prosjektets budskap på en kreativ og tilgjengelig måte, noe vi er godt fornøyde med. Vi valgte også å produsere to podcastepisoder heller enn én - én på norsk og én på engelsk. På denne måten nådde vi ut til et bredere publikum også utenfor Norges grenser. Det ble produsert tre delebilder til sosiale medier.

Vi gjør også oppmerksom på at SLUG - Nettverk for rettferdig gjeldspolitikk offisielt endret navn til Debt Justice Norge i 2024, derav at det kan stå ulikt navn på organisasjonen.

Sammendrag: Kort beskrivelse av hva som er oppnådd og hvilken betydning/verdi dette har hatt eller ventes å få for kontraktspartner.

Det ble gjennomført et [offentlig arrangement](#) i form av en [panelsamtale på Kulturhuset i Oslo](#) 21.03.2024. Temaet for diskusjonen var "Hvordan sikre ansvarlige private lån til stater?". De som deltok i panelet var:

- Caroline Eriksen, Head of Social Initiatives, Norges Bank Investment Management
- Robin Wigglesworth, redaktør for Financial Times Alphaville
- Per Sandell, områdeleder for finans og logistikk i Nordic Swan Ecolabel/Svanemerket (deltok digitalt fra Stockholm)

- Pia Rudolfsson Goyer, menneskerettighetsadvokat og spesialist på human rights due diligence, tidligere seniorrådgiver i Statens Pensjonsfond Utlands Etikkråd
- Moderator: Thea Sofie Rusten Grastveit, politisk rådgiver i SLUG – Nettverk for rettferdig gjeldspolitikk/Debt Justice Norge

[Arrangementet](#) ble vellykket, med omtrent 30 deltakere og vi fikk gode tilbakemeldinger på innholdet i rapporten fra både Pia Goyer og Caroline Eriksen som understreket nyttigheten av velfunderte og konkrete [anbefalinger](#) til operasjonaliserbare systemendringer som kan bidra til større sosial ansvarlighet. Gjennom arrangementet nådde vi en ny gruppe publikum hvor flere selv var relevante bransjeaktører, blant annet deltok vedkommende som er ansvarlig for Norges gjeldspolitikk i Utenriksdepartementet, men også studenter tok turen.

Vi har produsert [to videoer](#) til sosiale medier som tilsammen har fått 63 526 visninger på Facebook og Instagram. Vi oppfordret seere til å [kopiere en tekst](#) vi la ut på nettsiden og sende denne til sin forvalter for å oppfordre til utvikling av sterkere systemer for sosial ansvarlighet i tråd med videoens anbefalinger. Da vi ikke hadde midler til å utvikle en digital løsning for direkte kontakt med ulike forvaltere, har vi dessverre ikke statistikk på hvor mange som benyttet seg av handlingsalternativet.

Det ble også produsert to podcastepisoder, en på [norsk](#) og en på [engelsk](#), for å nå bredt ut med budskapet og laget [delebilder](#) til sosiale medier.

Resultater: Hvilke resultater ble oppnådd? Hvordan er og/eller planlegges resultatene utnyttet? Hvilken betydning har prosjektet hatt eller ventes å ha for kontraktspartner?

Vi opplever at prosjektet har hatt stor nytteverdi for vårt arbeid. Det har gitt oss mulighet til å nå bredere ut med budskapet på en kreativ og tilgjengelig måte som treffer målgruppen godt. Vi har opplevd god spredning og interaksjon med kampanjens elementer i sosiale medier. Gjennom å produsere to videoer kunne vi både bidra til å skape et engasjement i forkant av arrangementet, samt følge det opp i etterkant. I tillegg til de kvantitative måltallene på spredning, har vi også fått positive tilbakemeldinger fra samarbeidspartnere.

Selve arrangementet opplevde vi som vellykket med et stort engasjement hvor samtalene fortsatte etter at selve arrangementet måtte avsluttes. Vi var svært fornøyde med at alle paneldeltakerne vi ønsket, stilte opp. Dette ga oss muligheten til å sette tematikken på kartet hos nøkkelpersoner innen finansbransjen som kan være viktige for muligheten for en potensiell fremtidig bransjestandard for sosialt ansvarlige private investeringer i statlige gjeldsinstrumenter. Vi har brukt mye tid og arbeid i å skrive rapporten med tydelige anbefalinger til investorer, men støtten fra finansmarkedsfondet bidro i stor grad til at innholdet i rapporten ble lest og diskutert av relevante aktører. Det var svært positivt at både Norges Banks forvaltere og Svanemerket uttrykte at arbeidet har nytteverdi for dem og at det er potensiale for videreutvikling av eksisterende systemer i tråd med prosjektets mål. Vi er i fortsatt dialog med Svanemerket og KLP og håper at dette på sikt vil munne ut i noen konkrete endringer i deres systemer for å sikre ansvarlighet i investeringer i statsgjeld i tråd med rapportens anbefalinger. Vi har en intensjonsavtale om et felles rundebord i 2025 med KLP og Norsif og håper dette vil fortsette å bringe arbeidet i en fruktbar retning.

Vi tok det som en tillitserklæring at prosjektleder mottok en personlig invitasjon til sentralbanksjefens årstale med bankettmiddag på Rådhuset i etterkant av årets arbeid med ansvarlige investeringer i statlig gjeld. Vi tok også med innhold fra prosjektet videre inn i en annen panelsamtale senere på året i samarbeid med Forum for Utvikling og Miljø, Nordisk Senter for Bærekraftig Finans, Spire og Latin-Amerikagruppene i Norge der tittelen var [20 år med etikk - hvor ansvarlig er egentlig Oljefondet?](#) der blant annet KLPs leder for ansvarlige investeringer, Heidi Finskas, og Oljefondets etiske retningslinjers far, jusprofessor Hans Petter Graver, satt i panelet.

Policyimplikasjoner og -relevans: Er det noen resultater fra prosjektet som kan ha policyimplikasjoner og/eller vurderes som policyrelevante?

Per Sandell fra Svanemerket uttrykte forsiktig optimisme for at det kanskje kunne bli aktuelt å utvikle en egen sertifisering for statsobligasjonsfond, i tråd med våre anbefalinger, eller mulighet for å ta noen av rapportens anbefalinger inn i eksisterende sertifiseringsordninger der statsobligasjoner utgjør en andel

av porteføljen. Dersom dette skulle bli noe av kan det ha potensiale til å være basis for en ny bransjestandard og vi håper på et oppfølgingsmøte med Svanemerket i året som kommer.

Norges Banks Investment Management (NBIM) uttrykte også at de hadde opplevd vår arbeidsrelasjon som nyttig, at det setter pris på å bli minnet og dyttet på dette feltet med jevne mellomrom og at det har hatt konsekvenser for utviklingen av deres interne systemer for å sikre ansvarlige investeringer i statsobligasjoner. I tillegg har vi arbeidet politisk med dette opp mot finanskomitéens medlemmer på Stortinget, både gjennom politiske lobbymøter og offisielle høringer. Under en panelsamtale i regi av Kirkens Nødhjelp hvor også Debt Justice Norge deltok som innleder i oktober, fremhevet Kari Elisabeth Kaski vårt budskap som det viktigste Norge kan gjøre for å hindre økte statlige gjeldskriser. Vi vil fortsette å pushe Oljefondet til å bli enda bedre på dette feltet også i årene som kommer, både gjennom å arbeide opp mot Stortinget, finansdepartementet og Norges Banks Investments Management.

Rapporter og publikasjoner:

Prosjektet har ikke inkludert å skrive rapport eller større publikasjoner, men har basert seg på [denne rapporten](#) som vi lanserte sammen med prosjektet.

Allmennrettet kunnskapsformidling: Regelverket for Finansmarkedsfondet forutsetter at det – for forskningsprosjekter – skrives en kortfattet presentasjon av prosjektet, i form av en artikkel på inntil fem sider, hvor (resultater av) prosjektet presenteres på en lett tilgjengelig måte. Denne presentasjonen forutsettes å inngå som vedlegg til sluttrapporten.

Gjelder ikke oss.

Presseomtale: Kopi av eventuell presseomtale av prosjektet forutsettes vedlagt sluttrapporten.

Ikke relevant.

Kontraktspartners sluttvurdering: I hvilken grad svarte prosjektet til de forventninger som opprinnelig ble lagt til grunn? I hvilken grad har prosjektet bidratt til Finansmarkedsfondets formål om økt kunnskap om og forståelse for finansielle markeders virkemåte, samt større innsikt og bevissthet med hensyn til etikk på finansmarkedsområdet? Er det andre forhold eller erfaringer kontraktspartner ønsker å informere om?

Vi er svært fornøyde med måloppnåelsen i prosjektet. Vi opplever at prosjektet har gitt oss anledning til å nå ut med viktig kunnskap og forståelse for finansielle markeders virkemåte, samt større innsikt og bevissthet med hensyn til etikk på finansmarkedsområdet, på en måte vi ellers ikke hadde hatt mulighet til. Å kommunisere på en kreativ måte der visuelle og auditive medier brukes for å nå målgruppene med ny innsikt har vært svært fruktbart og noe vi ønsker å gjøre så langt økonomien gir oss handlingsrom til det. Prosjektet har bidratt til at vi har nådd bredere og til nye grupper, samt vært en inngangsport for å ha dialog med beslutningstakere. Når en panelsamtale eller et politisk møte er en del av en kampanje eller allerede har fått oppmerksomhet i sosiale medier, opplever vi at det er enklere for aktører å takke ja til møte.

Debt Justice Norge er en medlemsorganisasjon med 37 andre organisasjoner som medlemmer. Vi opplever også at gjennom vårt arbeid med tematikken, har flere andre organisasjoner fått øynene mer opp for disse viktige spørsmålene. Når vi er flere aktører som jobber mot felles mål og fremmer samme budskap til både politiske og bransjeaktører, får budskapet også større kraft bak seg. Samtidig vet vi at å endre tunggrodde finansielle systemer tar tid og ofte krever hardt arbeid og politisk press over lengre tid. Det overordnede politiske målet om å sikre ansvarlige investeringer i statlige gjeldsinstrumenter er derfor ikke nådd ennå, men prosjektet har hjulpet oss godt på veien.

Vi er veldig takknemlige for muligheten prosjektet har gitt oss til å nå bredt ut med et engasjerende innhold. Videre vil vi fortsette å bruke innholdet fra sosiale medier til å fortsette å arbeide opp mot både privat næringsliv, statlige aktører og politikere for å få til langvarig endring.

Økonomi:

Utgifter (1000 kroner)			Inntekter (1000 kroner)		
	Budsjett	Regnskap		Budsjett	Regnskap
Administrasjon/prosjektledelse	105 000	113 722	Finansmarkedsfondet	217 500	217 500
Andre personalkostnader			Andre offentlige midler		
Innkjøpte tjenester	75 000	125 755	Finansiering fra utlandet		
Utstyr			Egne midler	52 500	60 966
Andre kostnader	90 000	38 969	Andre private midler		
Sum	270 000	278 466	Sum	270 000	278 466

Ettersom malen for regnskap her er ulikt det vi sendte inn, har vi også lagt ved vårt regnskap som samsvarer med oppsett for innsendt budsjett.

Finansmarkedsfondet kan kreve at prosjektansvarlig legger frem et mer detaljert prosjektrengskap, og kan også kreve revisorattestasjon av regnskapet.

		
23.01.2025	Thea Sofie Rusten Grastveit	Julie Rødje
Dato	Prosjektleder	Prosjektansvarlig